

การแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและ การเสริมสร้างพฤติกรรม
การอนุรักษ์ธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

The resolution of learning achievement focusing on natural environment to
promote the nature conservation behavior of grade 5 students by using the
packages of cooperative learning activity

ณิชนันท์ ไพเกาะ¹ และพระอุดมธีรคุณ²

Nichanan Paiko and Phraudomtheerakun

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อม
ทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน (3) เปรียบเทียบพฤติกรรม
อนุรักษ์ธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน (4) ศึกษาความพึงพอใจของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มตัวอย่าง
คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเก่าปอแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา
เขต 3 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) ชุดกิจกรรม เรื่อง การ
อนุรักษ์ธรรมชาติ (2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง
สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (4) แบบประเมินพฤติกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ (5) แบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์
ข้อมูล คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ผลการวิจัยพบว่า

(1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หลังเรียนสูงกว่า
เกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร 064 862 0236

² ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร 081 264 2980

ระดับ .01 (4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การอนุรักษ์ธรรมชาติ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ชุดกิจกรรม

Abstract

The purposes of this study were to 1) compare the fifth grade students' learning achievement focusing on natural environment to promote the nature conservation behavior, 70.00% of students; 2) compare the fifth grade student's learning achievements before and after learning course; 3) compare the fifth grade students' nature conservation behavior before and after learning course; 4) investigate the fifth grade students' satisfaction by using the packages of cooperative learning activity. The samples of this study consists of 15 students of Prathomsuksa 5 at Bankapodang School NakhonRatchasima Primary Education Service Area Office 3) academic year 2018. The instruments used in this study were 1) six packages of learning lesson on nature conservation; 2) six lesson plans; 3) the multiple choice tests 4) the questionnaires. The statistics used for data analysis were mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and percentage and depend samples t-test. The results of this study revealed that:

1) The mean of achievement score of students in natural environment was 70% and the standard deviation was .01. 2) The students' learning achievement significantly increased at the .01. 3) The standard deviation of students' nature conservation behavior was significantly higher than 0.1. 4) The students' opinion showed positive attitude towards the packages of cooperative learning activities.

Key Word: Nature Conservation Behavior, Learning Achievement, Packages of Cooperative Learning Activity

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันที่สูง ทุกประเทศจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาคนของตนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อให้สามารถรับมือกับสิ่งท้าทายดังกล่าวได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาของทุกประเทศจึงมีเป้าหมายที่สำคัญคือคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน เช่นเดียวกับประเทศไทย เพราะการศึกษาที่มีคุณภาพเท่านั้นที่จะทำให้ประเทศสามารถแข่งขันบนเวทีโลกได้ในยุคโลกาภิวัตน์ แต่สภาพปัจจุบันพบว่าคุณภาพการศึกษาของไทยยังอยู่ในระดับต่ำมาโดยตลอดและเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไขในทุกระดับ ภาวะวิกฤติดังกล่าวเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่ทุกภาคส่วนต้องเน้นในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์และคณะ, 2553)

ด้วยเหตุที่คุณภาพการศึกษาของไทยอยู่ในระดับต่ำมาโดยตลอดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน 5 ประการ คือ 1) มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ปีการศึกษา 2560 พบว่านักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 65.72) ซึ่งถือว่า อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่สถานศึกษากำหนดไว้ อีกทั้งนักเรียนขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3, 2560) สาเหตุดังกล่าว อาจมาจากตัวครูผู้สอน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อประกอบการเรียนรู้ เป็นต้น แต่องค์ประกอบที่สำคัญคือ ตัวครูผู้สอนอาจจะขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างถ่องแท้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย ปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2553) มีงานวิจัยที่บ่งชี้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดการเรียนรู้ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังเช่น นบชูลี ตะกลมทอง (2555) วิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และมีการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น นิรุช พวงขาว (2558) วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ศิริวรรณ หล้าคอม (2557) วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดการเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ประวิตร สุทธิบุญ (2559) วิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยชุดกิจกรรมเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติและความตระหนักต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะครูสอนวิชาสังคมศึกษา จึงตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักการของการจัดการศึกษา การเรียนรู้ย่อมมีความสุข อันจะช่วยลดปัญหาพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยคำนึงถึงความสมดุลของสมองทั้ง 2 ซีก ให้เอื้อต่อลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน ช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน จึงได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยวิธีนี้จะสามารถส่งเสริมให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) รวมไปถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนเก่ง เป็นคนดีและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

3. เพื่อเปรียบเทียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเก่าปอแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 15 คน (โดยการเลือกแบบเจาะจง)

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ ความพึงพอใจ

ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ระยะเวลาในการวิจัย ระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 25 มกราคม 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จำนวน 6 ชุด ประกอบด้วย
  - ชุดที่ 1 เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของภาคเหนือ
  - ชุดที่ 2 เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของภาคกลาง
  - ชุดที่ 3 เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  - ชุดที่ 4 เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของภาคตะวันออก
  - ชุดที่ 5 เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของภาคตะวันตก
  - ชุดที่ 6 เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของภาคใต้
- แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 6 แผน เวลา 12 ชั่วโมง
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากระหว่าง 0.37 – 0.68 อำนาจจำแนกระหว่าง 0.30 -0.80 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88
- แบบประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง ระหว่าง 0.34 – 87 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

5. แบบวัดความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีอำนาจจำแนกระหว่างระหว่าง 0.36 – 74 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน
2. ประเมินพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ครบทั้ง 12 แผน
4. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนและใช้แบบวัดความพึงพอใจวัดกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน
5. ประเมินพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน
6. นำคะแนนที่ได้จากการใช้แบบทดสอบ แบบวัดความพึงพอใจ แบบประเมิน มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยการทดสอบ t-test one sample
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบ t-test (Dependent)
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบ t-test (Dependent)
4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ตาราง แสดงคะแนนจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนการประเมินพฤติกรรมกำรอนุรักษ์ธรรมชาติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

ที่	คะแนนการทดสอบ		คะแนนประเมินพฤติกรรมกำรอนุรักษ์ธรรมชาติ	
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน(30)	ก่อนเรียน (60)	หลังเรียน (60)
1	12	29	23	58
2	10	26	30	50
3	8	23	24	57
4	7	24	23	53
5	9	25	25	56
6	8	24	30	55
7	10	25	31	58
8	7	20	36	54
9	12	24	30	50
10	11	23	22	50
11	6	24	21	48
12	7	22	25	53
13	5	20	35	54
14	8	24	24	55
15	9	23	30	57
Σ	129	356	409	808
%	28.67	79.11	45.44	89.78
$\bar{X}$	8.60	23.73	27.27	53.87
S.D.	2.10	2.22	4.74	3.18

นักเรียนมีคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนร้อยละ 28.67 คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนร้อยละ 79.11 มีคะแนนจากการประเมินพฤติกรรมกำรอนุรักษ์ธรรมชาติก่อนเรียนร้อยละ 45.44 มีคะแนนหลังเรียนร้อยละ 89.78

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนนักเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนมีคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 79.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบการใช้ชุดกิจกรรมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นเหตุให้นักเรียนมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 เป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและการชุดกิจกรรมเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ที่นักเรียนยังไม่เคยร่วมกิจกรรมมาก่อน จึงส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นีรนุช พวงขาว (2558) ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนพบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ยร้อยละ 8.60 คะแนน และมีคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย 23.73 อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบการใช้ชุดกิจกรรมที่ครูสร้างขึ้นเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นภายในตัวของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความปรารถนาที่จะเรียนรู้และความต้องการความสำเร็จ อีกทั้งการใช้ชุดกิจกรรมประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกภายในกลุ่มมองเห็นคุณค่าของ

การทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดการปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำงานกลุ่ม สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด ได้พูด แสดงความคิดเห็นและลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มขึ้น นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาการเรียนดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มะลิ จันทรศรี (2557) ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ธรรมชาติของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ธรรมชาติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยก่อนเรียนนักเรียนมีผลการประเมินพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ธรรมชาติเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนมีผลการประเมินพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ธรรมชาติเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$) เป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและการใช้ชุดกิจกรรมส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ธรรมชาติสูงขึ้น อีกทั้งชุดกิจกรรม เรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เนื้อหาเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของธรรมชาติ ฝึกให้นักเรียนนำเสนอถึงผลของการอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นเหตุให้นักเรียนมีพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ธรรมชาติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิชาติ แนนอุดร (2557) ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนมีพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ธรรมชาติสูงขึ้น

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่สร้างขึ้นนั้น มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาได้ดี ชุดกิจกรรมมีรูปแบบน่าสนใจ เนื้อหาในชุดกิจกรรมอ่านแล้วเข้าใจง่าย อีกทั้งวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนมีความพอใจในวิธีการแบ่งกลุ่มในการเรียน วิธีการเรียนรู้ที่เน้นให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน ก่อให้เกิดความสนุกสนานในชั่วโมงเรียน นักเรียนมีความภูมิใจและชื่นชมตนเองมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนภรณ์ เข็มนาจิตร (2550) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงชุม อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุพรรณิ มีภูเวียง (2550) ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ควรสร้างชุดกิจกรรมและนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ควรทำการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมประกอบการเรียนแบบร่วมมือ กับกลุ่มที่เรียนตามแบบอื่น ๆ
3. ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมในเนื้อหาสาระอื่น ๆ ที่นักเรียนเข้าใจยากและควรนำชุดกิจกรรมไปใช้ร่วมกับวิธีการเรียนแบบอื่น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ด้วยดีด้วยความเมตตาของพระอุดมธีรคุณ ผู้อำนวยการมหาประชาบดีเถรีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ได้ให้คำชี้แนะ ช่วยแก้ไขในการวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณดร.นิพล อินนอก อาจารย์ผู้สอนวิชาวิจัยการศึกษา ที่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นอย่างดี พร้อมทั้งชี้ตรวจสอบการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ ผศ.ดร.ดวงพร คำหอมกุล ดร.พระครูสุวัฒน์ ธรรมาภรณ์ ผศ.ดร.แม่ชีปณิตาภา เนตรน้อย แม่ชีประคอง งามชัยภูมิ และดร.วิเชียร นามการ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้เครื่องมือในการวิจัยที่มีคุณภาพ และขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนบ้านเก่าปอแดง นักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าปอแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- มะลิ จันทร์ศรี .(2557). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์เสริมด้วยวิธีสอนแบบอริยสัจ 4 ที่มีต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระ เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). อุตรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์และคณะ .(2553). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยสู่สากล : เปรียบเทียบประเทศ จีน เวียดนาม ญี่ปุ่น เกาหลี เยอรมัน ฟินแลนด์และประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล. (2553). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์

- นบชูลี ตะกลมทอง .(2555).การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ การคิดอย่าง มี จารณ
ญาณ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียน แบบร่วมมือโดยใช้
เทคนิค TGT กับการเรียน แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค JIGSAW. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นිරนุช พวงขาว .(2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ. วารสาร
การศึกษาและการพัฒนาสังคม. 11(1) : 157.
- ศิริวรรณ หล้าคอม. (2557). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประวิตร สุทธิบุญ .(2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยกระบวนการทัศนคติศึกษาเพื่อ
ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย.
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สิ่งแวดล้อมศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อภิชาติ แน่นอุดร .(2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมี วิจาร์ณญาณ
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ หน่วยที่ 4 เรื่องวิกฤตการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.